

PARTER**Kärande**

TOMAS Emanuel Åberg, 19750127-0255
Sekretess, se Partsbilaga sekretess

Svarande

Kai THOMAZ Wiberg, 19640313-0153
Midhemsvägen 1 B Lgh 1101
261 41 Landskrona

Ombud: Jur.kand. Ola Bengtsson
Ola Bengtsson Juridik
Mörbyleden 20
182 32 Danderyd

DOMSLUT

1. Thomaz Wiberg ska till Tomas Åberg betala 15 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 19 april 2019 till dess full betalning sker.
 2. Thomaz Wiberg ska ersätta Tomas Åbergs rättegångskostnader med 1 381 kr.
 3. Sekretessen enligt 21 kap. 3 a § offentlighets- och sekretesslagen för Tomas Åbergs adressuppgifter, vilka framgår av partsbilaga till denna dom, ska bestå i målet.
-

BAKGRUND

Tomas Åberg arbetar som utredare och projektledare i den ideella föreningen Näthatsgranskaren. Näthatsgranskarens verksamhet är inriktad på att granska hatbrott och kränkningar på internet. Tomas Åberg har i denna egenskap föreläst i olika sammanhang samt intervjuats av medier. Tomas Åberg har tidigare haft djurhållning. År 2012/2013 meddelades han djurförbud och Länsstyrelsen gjorde en åtalsanmälan avseende Tomas Åbergs djurhållning. Ärendet preskriberades utan att åtal väckts.

Den 3 april 2019 delade Thomaz Wiberg en länk till en Youtubevideo med Åsa Vesterberg på sin Facebooksida. För att ta del av videon var besökaren av Thomaz Wibergs sida tvungen att följa den länk som han delade i inlägget. Delningen åtföljdes av en text Thomaz Wiberg författat med följande lydelse.

”Uppdatering av Åsas arresteting i Måndags då Polisen efter anmälan av Tomas Åberg borrar upp Åsas dörr, bryter sig in i hennes bostad och arresterar henne för hets mot folkgrupp.

Gestapo fasoner, Åsa jagas för åsikter och blir dessutom DNA topsad....”

Vad Åsa Vesterberg säger i videon är ostridigt i målet och hon uppger bl.a. följande.

”Ehh, men jag fick då veta vem det var som hade anmält mig, och det var ju precis som jag hade misstänkt hela tiden. Det var den ökände psykopaten, mytomannen och allmänt psykiskt sjuke rättshaveristen skulle jag vilja kalla honom, Tomas Åberg, även känd som näthatsgranskaren. Ehh, och han, han är för oss normala människor mest känd för att han är en vidrig, vidrig djurplågare. Han fick sparken från polisen för att han plågat ihjäl en massa djur. Ehh, nu är han även tydligen misstänkt för pedofili och det förvånar mig ju inte en sekund om det där äcklet även är en pedofil, för vaddå, djurplågare, pedofil, älskar islam, hmm. Finns ju vissa tecken som inte går att bortse ifrån. Men oavsett, skit samma.”

Thomaz Wibergs inlägg fick i vart fall 46 kommentarer och delades vidare i vart fall 57 gånger.

Samma dag delade Thomaz Wiberg ett Facebookinlägg skrivet av Joakim Lamotte på sin Facebooksida. Delningen innebar att hela Joakim Lamottes inlägg blev synligt på Thomaz Wibergs Facebooksida. Innehållet i Joakim Lamottes inlägg är ostridigt i målet.

Delningen åtföljdes av en text Thomaz Wiberg författat med följande lydelse.

”Sanningen kommer alltid fram förr eller senare. Näthatsgranskaren Tomas Åberg är i själva verket en extremt hemsk människa som plågat ihjäl djur, missbrukat sin ställning som polis, lurar folk på pengar och är mytoman av stora mått. Varenda fall av HFM som han lyckats få fällande domar i bör alla omedelbart ogiltigförklaras.”

Thomaz Wibergs inlägg delades vidare i vart fall 7 gånger.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Tomas Åberg har begärt att Thomaz Wiberg ska betala 20 000 kr jämte ränta enligt 4 och 6 § räntelagen (1975:635) från den 19 april 2019 till dess betalning sker.

Thomaz Wiberg har motsatt sig Tomas Åbergs begäran. Inget belopp har godtagits som skäligt i och för sig. Sättet att beräkna räntan har godtagits.

Tomas Åberg har begärt ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER

Delningen av Åsa Vesterbergs video

Tomas Åberg

Thomaz Wiberg har förtalat Tomas Åberg genom att dela följande påståenden vilka framgår av videon med Åsa Vesterberg.

- Tomas Åberg är en ökad psykopat, mytoman och allmänt psykiskt sjuk.
- Tomas Åberg är en djurplågare.

- Tomas Åberg utpekats som pedofil och utreds för sexbrott.

Förtalet ska betraktas som grovt med hänsyn till uppgifternas spridning och innehåll.

Thomaz Wiberg har inte varit skyldig att uttala sig och det har inte varit försvarligt att lämna uppgifterna eftersom Tomas Åberg inte är en offentlig person och det meddelade djurförbudet ligger långt tillbaka i tiden. Uppgifterna är under alla förhållanden inte sanna.

Thomaz Wiberg

Thomaz Wiberg har inte lämnat uppgifter om Tomas Åberg på det vis som ansvar för förtal förutsätter genom att dela videon på Facebook. Han delade videon för att uttrycka missnöje med polisens agerande och han har endast lämnat uppgift om polisens agerande genom sitt inlägg.

Finner tingsrätten att Thomaz Wiberg lämnat uppgift om Tomas Åberg i nu relevant mening har uppgifterna i sig inte utgjort förtalsuppgifter.

Tomas Åberg är en offentlig person och hans verksamhet uppbär offentliga bidrag. Det har därför, för det fall uppgifterna anses utgöra förtal, varit försvarligt att lämna uppgifterna.

Thomaz Wiberg har under alla förhållanden gjort gällande att uppgifterna om Tomas Åberg, med undantag för uppgifterna om att Tomas Åberg är pedofil och utreds för sexbrott, är sanna eller att Thomaz Wiberg hade skälig grund för uppgifterna.

Delningen av Joakim Lamottes inlägg*Tomas Åberg*

Thomaz Wiberg har förtalat Tomas Åberg genom att lämna nedanstående uppgifter dels i sin egen text, dels genom delningen av Joakim Lamottes inlägg.

- Tomas Åberg är en mytoman (påstås både i Thomaz Wibergs egen text och i Joakim Lamottes inlägg).
- Tomas Åberg har använt sin polislegitimation för att trakassera människor (påstås både i Thomaz Wibergs egen text och i Joakim Lamottes inlägg).
- Tomas Åberg har kollat upp personer i polisens datorsystem och missbrukat datorsystemet (påstås i Joakim Lamottes inlägg).
- Tomas Åberg har lurat folk på pengar (påstås både i Thomaz Wibergs egen text och i Joakim Lamottes inlägg).
- Tomas Åberg är en djurplågare (påstås både i Thomaz Wibergs egen text och i Joakim Lamottes inlägg).
- Tomas Åberg har inte betalat anställdas löner (påstås i Joakim Lamottes inlägg).

Thomaz Wiberg har inte varit skyldig att uttala sig och det har inte varit försvarligt att lämna uppgifterna eftersom Tomas Åberg inte är en offentlig person och det meddelade djurförbudet ligger långt tillbaka i tiden. Uppgifterna är under alla förhållanden inte sanna.

Thomaz Wiberg

Thomaz Wiberg kan endast anses, på så vis som förutsätts för ansvar för förtal, ha lämnat uppgifterna som han skrivit själv.

Finner tingsrätten att Thomaz Wiberg lämnat uppgift om Tomas Åberg i nu relevant mening har uppgifterna i sig inte utgjort förtalsuppgifter.

Tomas Åberg är en offentlig person och hans verksamhet uppbär offentliga bidrag. Det har därför, för det fall uppgifterna anses utgöra förtal, varit försvarligt att lämna uppgifterna.

Thomaz Wiberg har under alla förhållanden gjort gällande att uppgifterna om Tomas Åberg är sanna eller att Thomaz Wiberg hade skälig grund för uppgifterna.

Skadestånd

Tomas Åberg

Tomas Åberg har rätt till skadestånd på grund av att Thomaz Wiberg förtalat honom och det begärda skadeståndet är skäligt med hänsyn till följande omständigheter.

- Uppgifternas karaktär.
- Att uppgifterna har fått stor spridning.
- Att Thomaz Wiberg har haft uppsåt att sprida missaktning.
- Att det är fråga om ett flertal uppgifter.
- Att publiceringen skett på internet.
- Att Tomas Åberg har haft synnerligen begränsade möjligheter att tillbakavisa uppgifterna.

Tomas Åberg har tillerkänts skadestånd av annan än Thomaz Wiberg för förtal genom spridning av uppgifterna i Åsa Vesterbergs Youtubevideo och Joakim Lamottes inlägg. Tomas Åberg har dock inte tillerkänts skadestånd för den skada han lidit av att Thomaz Wiberg lämnat uppgifterna. Tomas Åberg är därför inte fullt ut ersatt för skadan.

Thomaz Wiberg

Thomaz Wiberg har bestritt att Tomas Åberg har rätt till skadestånd och att det yrkade skadeståndet är skäligt.

Under alla omständigheter ska skadestånd inte utgå för spridning av uppgifterna i Åsa Vesterbergs Youtubevideo och Joakim Lamottes inlägg. Detta eftersom Tomas Åberg

tillerkänts skadestånd av annan än Thomaz Wiberg för förtal genom spridning av uppgifterna. Tomas Åberg är därför redan fullt ut ersatt för skadan.

UTREDNINGEN

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

Tomas Åberg och Thomaz Wiberg har hörts under sanningsförsäkran. På Tomas Åbergs begäran har vittnesförhör hållits med Kenneth Bodin.

DOMSKÄL

Har Thomaz Wiberg förtalat Tomas Åberg?

Av 5 kap. 1 § brottsbalken följer att den som utpekar någon som brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt eller eljest lämnar uppgift som är ägnad att utsätta denne för andras missaktning, ska dömas för förtal. Av bestämmelsens andra stycke framgår att det inte ska dömas till ansvar om uppgiftslämnaren var skyldig att uttala sig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna var försvarligt att lämna uppgift i saken, och han visar att uppgiften var sann eller att han hade skälig grund för den. Enligt 5 kap. 2 § brottsbalken döms, om brottet betraktas som grovt, för grovt förtal. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningen med hänsyn till uppgiftens innehåll eller sättet för eller omfattningen av spridningen annars var ägnad att medföra allvarlig skada.

Förtal förutsätter att en uppgift har lämnats. Det ska vara fråga om ett påstående med en sådan grad av bestämdhet att det går att pröva dess sanningshalt. Rena värdeomdömen kan inte utgöra förtal. Med att en uppgift lämnas avses både det fallet att någon själv framställer uppgiften som att denne sprider vidare en uppgift, t.ex. genom att återge beskyllningar som framförts av andra. Vidare ska den nedsättande uppgiften lämnas till en annan person än den som uppgiften avser. Att uppgiften nått en viss större spridning krävs inte, men en sådan omständighet kan ha betydelse för brottets svårhetsgrad. För-

talsbestämmelsen tillämpas på samma sätt för gärningar på internet som för andra ärekränkande gärningar (se Bäcklund m.fl., Brottsbalken m.m., kommentaren till 5 kap. 1 §).

Vidare ska uppgiften vara ägnad att utsätta den som uppgiften avser för andras missaktning, oavsett om det är fråga om ett utpekande av någon som brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt eller någon annan uppgift. Uppgifter som tar sikte på brottslighet eller klandervärd levnadssätt av allvarligare slag medför dock typiskt att kravet på missaktning är uppfyllt (se rättsfallet NJA 2014 s. 808).

Frågan tingsrätten inledningsvis ska besvara är om Thomaz Wiberg lämnat uppgifter på det sätt som avses i förtalsbestämmelsen och om uppgifterna är förtalsgrundande.

Delningen av Åsa Vesterbergs video

Förtalsbestämmelsen omfattar även att sprida vidare någon annans uppgift. När det gäller delningen av länken till Åsa Vesterbergs Youtubevideo har det förvisso krävt att besökaren på Thomaz Wibergs Facebooksida följt den länk han publicerat för att ta del av videon. Denna omständighet kan dock inte anses utesluta tillämpning av förtalsbestämmelsen. Enligt tingsrätten har Thomaz Wiberg genom att ha delat videon lämnat uppgift på det sätt som avses i förtalsbestämmelsen.

Thomaz Wiberg har gjort gällande att han delade videon för att uttrycka missnöje mot polisens agerande. Han har därför endast lämnat uppgift om polisens agerande. Av vad Thomaz Wiberg berättat har dock framkommit att han tagit del av Åsa Vesterbergs video innan han delade den på sin Facebooksida. Han har alltså varit medveten om att videon även innehöll påståenden om Tomas Åberg. Thomaz Wiberg bedöms därför även ha lämnat uppgift om Tomas Åberg.

Innehållet i uppgifterna innebär att det påstås att Tomas Åberg är en ökad psykopat, mytoman, allmänt psykiskt sjuk, djurplågare samt att han utpekats som pedofil och utreds för sexbrott. Påståendena är tillräckligt bestämda att det går att pröva dess sanningshalt.

Genom att lämna uppgifterna har Thomaz Wiberg pekat ut Tomas Åberg som brottslig och klandervärd i sitt levnadssätt. Det är också uppgifter som är ägnade att utsätta Tomas Åberg för andras missaktning vilket Thomaz Wiberg måste ha insett. Thomaz Wiberg har därmed förtalat Tomas Åberg. Förtalet kan dock inte med hänsyn till uppgifternas innehåll eller spridning betraktas som grovt.

Delningen av Joakim Lamottes inlägg

Förtalsbestämmelsen omfattar även att sprida vidare någon annans uppgift. Enligt tingsrätten har Thomaz Wiberg genom att ha delat Joakim Lamottes inlägg lämnat uppgift på det sätt som avses i förtalsbestämmelsen. Det samma gäller den text han själv har författat och publicerat på sin Facebooksida.

Innehållet i både Joakim Lamottes inlägg och i Thomaz Wibergs text innebär att det påstås att Tomas Åberg är en mytoman, använt sin polislegitimation för att trakassera människor, lurar folk på pengar och är en djurplågare. Det framgår förvisso endast av lydelsen i Joakim Lamottes inlägg att Tomas Åberg använt sin polislegitimation för att trakassera människor. Påståendet i Thomaz Wibergs text om att Tomas Åberg missbrukat sin ställning som polis måste dock anses syfta på den nämnda delen i Joakim Lamottes inlägg. I Joakim Lamottes inlägg påstås det vidare att Tomas Åberg kollat upp personer i polisens datorsystem och missbrukat datorsystemet samt att Tomas Åberg inte betalat anställdas löner.

Påståendena är tillräckligt bestämda att det går att pröva dess sanningshalt. Genom att lämna uppgifterna har Thomaz Wiberg pekat ut Tomas Åberg som brottslig och klandervärd i sitt levnadssätt. Det är också uppgifter som är ägnade att utsätta Tomas Åberg för andras missaktning vilket Thomaz Wiberg måste ha insett. Thomaz Wiberg har därmed förtalat Tomas Åberg.

Var det försvarligt för Thomaz Wiberg att lämna uppgifterna och var uppgifterna sanna eller hade Thomaz Wiberg skäligen grund för dem?

Thomaz Wiberg har inte varit skyldig att uttala sig och detta har han inte heller påstått. Frågan tingsrätten ska besvara är om det varit försvarligt för honom att lämna uppgifterna.

Vid försvarlighetsbedömningen måste hänsyn tas till hur och när uppgiftslämnandet har skett. Politiker och andra så kallade offentliga personer samt de som själva framträtt i den offentliga debatten anses få tåla mer än andra (se Jareborg m.fl., Brotten mot person och förmögenhetsbrotten, 2 u., 2015, s. 99).

Därutöver måste en avvägning ske mellan skyddet mot kränkande yttranden och kravet på yttrandefrihet. Det måste finnas utrymme för den politiska debatten och även andra samhällseliga, kulturella och vetenskapliga frågor måste få ventileras, även om enskilda personer därigenom skulle angripas i viss mån. Den vidsträckta yttrandefriheten bör särskilt beaktas vid den yrkesmässiga nyhetsförmedlingen (se prop. 1962:10 s. B 144). Vid tolkningen av bestämmelsen ska man vidare utgå från att det saknar betydelse om uppgiften som lämnas är sann eller inte. Det är inte en beskyllnings sanningslöshet som är straffbelagt, utan det obehöriga i att den nedsättande uppgiften lämnas (se Bäcklund m.fl.).

Det är Tomas Åberg som har bevisbördan för att det inte varit försvarligt att lämna uppgifterna medan Thomaz Wiberg har att visa att de var sanna eller att han hade skäligen grund för dem.

Tomas Åberg har berättat att han med anledning av sitt arbete varit med i olika nyhetsmedier vid ca 30 – 35 tillfällen, bl.a. i tidningsintervjuer. Av den bevisning Thomaz Wiberg presenterat framgår inte att Tomas Åberg är en offentlig person i större utsträckning än så. Vad Tomas Åberg uppgett i detta avseende ska därför läggas till grund för bedömningen.

Vidare har det framkommit att Nätthatsgranskaren mottagit bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor för att bedriva sitt arbete.

Tomas Åberg har alltså vid flertalet tillfällen varit med i olika nyhetsmedier och Nätthatsgranskaren har mottagit statliga bidrag. Vidare är Tomas Åbergs arbete i Nätthatsgranskaren inriktat på att granska enskildas åsikter. Mot denna bakgrund bör Tomas Åberg inom ramen för den offentliga debatten i viss mån tåla att själv bli granskad.

Vad som föranlett Thomaz Wiberg att lämna uppgifterna om Tomas Åberg är det arbete Tomas Åberg utfört i Nätthatsgranskaren. Uppgifterna tar emellertid inte sikte på Tomas Åbergs arbete utan är riktade mot honom som person. Till detta kommer att det rör sig om påståenden av nedsättande karaktär. Detta kan inte anses ha något att göra med den offentliga debatten. Enligt tingsrätten har det inte varit försvarligt för Thomaz Wiberg att lämna uppgifterna.

Vid denna utgång saknas det anledning att pröva sanningshalten i uppgifterna eller om Thomaz Wiberg hade skälig grund för dem.

Har Tomas Åberg rätt till skadestånd?

Enligt 2 kap. 3 § skadeståndslagen ska den som allvarligt kränker någon annan genom brott som innefattar ett angrepp mot dennes person, frihet, frid eller ära ersätta den skada som kränkningen innebär. Vad som är att anse som en allvarlig kränkning ska bedömas från fall till fall med beaktande av samtliga omständigheter. Viss ledning får göras av den uppräknade av faktorer som framgår av 5 kap. 6 § skadeståndslagen som påverkar skadeståndets bestämmande (se prop. 2000/01:68 s. 65). Utöver förtalets art kan den spridning uppgifterna fått vara särskilt försvarande. Också riskerna att tilltro fästs vid uppgifterna liksom möjligheterna att tillbakavisa dem måste beaktas (se rättsfallet NJA 2003 s. 567).

Thomaz Wiberg har förtalat Tomas Åberg och de lämnade uppgifterna har varit av allvarlig art. Tomas Åberg har berättat att han mått mycket dåligt av spridningen av uppgifterna och att detta har drabbat honom såväl privat som i hans yrkesutövning. Vad Tomas Åberg berättat får stöd av de uppgifter Kenneth Bodin lämnat. Enligt tingsrätten har Thomaz Wiberg utsatt Tomas Åberg för en allvarlig kränkning. Han är därför skadeståndsskyldig mot Tomas Åberg. Skälig ersättning för den sammantagna kränkningen bedöms uppgå till 15 000 kr.

Som utgångspunkt gäller att den enskilde ska ersättas för den skada som kan drabba denne. Om skadan redan är fullt ut ersatt kan inte ytterligare ersättning utgå för samma skada. Thomaz Wiberg har förtalat Tomas Åberg och av detta har Tomas Åberg lidit skada. Detta är en annan skadevållande handling och således även en annan skada än vad Tomas Åberg tidigare tilldömts skadestånd för. Tomas Åberg kan alltså inte anses vara fullt ut ersatt och kan tillerkännas skadestånd från Thomaz Wiberg.

Sammanfattningsvis så ska Thomaz Wiberg betala skadestånd till Tomas Åberg med 15 000 kr. På beloppet ska ränta utgå.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Thomaz Wiberg ersätta Tomas Åberg för hans rättegångskostnader. Thomaz Wiberg har vitsordat det begärda beloppet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-02)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast, med hänsyn till mellankommande helgdagar, den 14 april 2020. Det ska stå i överklagandet att det riktar sig till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Simon Hult

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.